

Asia: VN/26268/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot pykälästä (luonnos laiksi vesihuoltolain muuttamisesta) ja säännöskohtaisista perusteluista (luku 7)

1. Pykäläkohtaiset lausunnot

8 § Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen

Pykälän ensimmäisessä momentissa sanotaan, että toiminta-alueen hyväksymättä jättäminen edellyttäisi päätöstä. Toiminta-alueen muodostaminen ja hyväksyminen tehdään aina yhteistyössä paikallisen ELY-keskuksen, kunnan ja kyseisen vesihuoltolaitoksen kanssa. Toiminta-alueen hyväksymisen tarve on täten asiantuntijoiden määrittämä.

Mikäli toiminta-alueen muodostamatta jättäminen edellyttäisi valituskelpoista päätöstä, mahdollistaisi menettely valituspolun hankkeessa, jossa viranomaiset, asiantuntijat ja asianomaiset ovat jo katsoneet, ettei toiminta-alue ole välttämätön vesihuollon toteuttamiseksi.

Tampereen kaupunki ei tältä osin katso 8 §:ää kannatettavana.

Viheralueet ja hulevedet yksikkö, Erikoissuunnittelija Pekka Heinonen

15 b § Vesihuollon häiriötilanteista ilmoittaminen

Lakiluonnoksen 15 b §:ssä ehdotetaan säädettäväksi kunnan terveydensuojeluviranomaiselle velvoite ilmoittaa viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoonsa tulleesta merkittävästä vesihuollon häiriötilanteesta. Tampereen kaupungin terveydensuojelu pitää ehdotettua toimintamallia haasteellisena. Halutaan muistuttaa, että kunnan terveydensuojeluviranomaisella ei ole päivystysvelvoitetta ja tiedon kierrättäminen eri tahojen tai tietojärjestelmän kautta voi aiheuttaa tarpeetonta viivettä tiedonkulkuun sekä itse häiriötilanteessa toimimiseen. Vesihuollon häiriötilanteessa toimitaan kiireellisesti, kovan paineen ja tiukan aikataulun alla. Näin ollen ei voida olla riippuvaisia siitä, että tietojärjestelmä toimii tai keskitytään ilmoittamaan häiriötilanteesta moneen eri paikkaan. Lisäksi tietojärjestelmien kautta tapahtuva tiedonvälitys ei ole niin toimintavarmaa, että kunnan valvontaviranomainen haluaa ottaa vastuuta muiden osapuolten ylläpitämän tietojärjestelmän toimintahäiriöistä, jossa lisäksi kunnan valvontaviranomainen voisi joutua epäilyksi virkavelvollisuuden laiminlyönnistä tehtävässä, joka tulisi olla toiminnanharjoittajalla. Mikäli tieto kulkee nykyisen tietojärjestelmän kautta, siten että se menee kaikille viranomaisille samanaikaisesti (Valvira, STM, THL, aluehallintovirasto, ELY) se ei aiheuta ylimääräistä työtä. Terveydensuojelu kuitenkin muistuttaa, että terveydensuojelun päätehtävä talousveden saastumistilanteessa on toimia kiireellisesti, jotta ehkäistään ihmisten sairastumistapaukset.

Terveydensuojeluyksikkö, terveydensuojelupäällikkö Paula Saxholm

3§ määritelmät

Vesihuoltolain määrittely henkilömäärään perustuvana on epäselvä. Henkilöluku on jatkuvassa muutoksessa ja 10 vuoden välein tehtävä tarkastelu tuota käyttökelpoista tietoa vedenkäytön tarpeesta. Henkilölukua käytettäessä määrittely tulisi rajata tarkasteltavan alueen vakituisiin asukkaisiin. Tampereen kaupunki näkisi parempana, että henkilöluvun sijasta määrittelyssä käytetään vakituiseen asumiseen tarkoitettujen kiinteistöjen lukumäärää.

Yleiskaavoitusyksikkö, yleiskaavapäällikkö Pia Hastio

5§ vesihuollon alueellinen yleissuunnittelu

Aluehallintouudistuksen myötä ELY-keskusten tehtävät jaetaan valtion lupa-, ohjaus- ja valvontavirastoon sekä alueellisiin elinvoimakeskuksiin. Tehtävän ollessa uusi valmistelusta vastuussa oleva viranomainen tulisi lakiluonnoksesta lausuttaessa olla tiedossa.

Yleiskaavoitusyksikkö, yleiskaavapäällikkö Pia Hastio

5a§ vesihuollon kehittäminen kunnassa

Lakiin sisältyvä velvoite kunnan vesihuoltosuunnitelman laatimiseen on uusi tehtävä ja voi muodostua työmäärältään hyvin suureksi. Uudella velvoitteella on kytkös valmisteilla olevaan alueidenkäyttölakiin, yhdyskuntakehittämislakiin ja yhdyskuntarakentamislakiin, mistä syystä uuden säädöksen vaikutukset ovat vaikeasti ennakoitavissa. Vesihuollon ja maankäytön yhteensovittamisen varmistaminen on sinänsä kannatettava kunnan kehittämistä ohjaava tavoite.

Alueidenkäyttöä jatkossa ohjaavat kestävyystavoitteet, mm. ilmastonmuutokseen varautuminen jää hyvin kevyeksi vesihuoltolain käsittelyssä mikä ei tue yhteensovittamisen tavoitetta.

Yleiskaavoitusyksikkö, yleiskaavapäällikkö Pia Hastio

10 § Kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon

Vesihuoltoverkoston liittämiselvollisuutta koskevaa pykälää esitetään muutettavaksi siten, että taajaman ulkopuolisia kiinteistöjä koskeva vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittämisen lievennys poistetaan. Lievennys säilyisi kiinteistöillä, missä ei ole vesikäymälää, ja laajenisi koskemaan myös taajama-alueita. Tampereen näkemyksen mukaan lievennyksen ei tulisi olla mahdollinen taajama-alueilla missä rakennuspaikkojen koko voi olla varsin pieni ja kiinteistöillä voi olla kaivovesi käytössä.

Yleiskaavoitusyksikkö, yleiskaavapäällikkö Pia Hastio

Huomiot muista hallituksen esityksen kohdista

-

Muut huomiot

Ehdotukset korjaavista muotoiluista:

8 §:n ensimmäisestä momentista, ehdotamme pois jätettäväksi tekstin: ”tai tehdä päätös, että laitokselle ei ole tarpeen hyväksyä toiminta-aluetta”.

Naulo Katri
Tampereen kaupunki - Kaupunkiympäristön palvelualue, apulaispormestari
Ilkka Porttikivi